

Yttrande
2022-05-03

Ärende 2.1.11

Yttrande – Yrkande angående – Göteborgs krisberedskap i ett nytt säkerhetspolitiskt läge

Yttrandet

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

SD har redan i flera yrkanden påtalat att Göteborg i samarbete med MSB ska göra stadens skyddsrum operativa. Nedan återges två exempel

På KS 2022-04-06 ärende 4.2 yrkade SD på följande:

”Berörda nämnder och bolag gör en inventering av befintliga skyddsrum i stadens fastigheter samt upprättar en plan för att återställa dessa i operativt skick. Vid behov ska nya skyddsrum byggas omgående.”

SD Yrkade i detta yrkande även på att följande skrivning skulle ingå i stadens svar:

”Skyddsrum

Om en fientligt sinnad nation vill angripa Sverige, så är det första målet att slå ut infrastruktur och industri. Eftersom Göteborg är Sveriges näst största stad med Nordens största hamn så är Göteborg ett primärt mål.

Hamnen, broar, raffinaderier, elförsörjning, vattenrening, vattenverk, IT-infrastruktur, vägar, järnvägar och stadens fordonsfabriker riskerar att slås ut i ett angrepp, och då kommer civila att drabbas. Tusentals med civila riskerar att bli offer på grund av att vi inte prioriterat vikten av att skydda civilbefolkningen. Göteborgs stad måste därför omgående inventera stadens skyddsrum och återställa dessa i operativt skick. Vid behov ska nya skyddsrum byggas.” (Se bilaga 1)

På KS 2021-06-16 ärende 2.1.6 yrkade SD på följande:

”Berörda nämnder och bolag gör en inventering av befintliga skyddsrum i stadens fastigheter samt upprättar en plan för att återställa dessa i operativt skick.” (Se bilaga 2)

Bilagor

1. SD Yrkande Remiss från Försvarsdepartementet - Totalförsvarsanalys KS 2022-04-06 Ärende 4.2
2. SD Yrkande Redovisning av projektet civilt försvar KS 2021-06-16 Ärende 2.1.6

Bilaga 1

Yrkande
2022-04-01

Ärende 4.2

Yrkande – Remiss från Försvarsdepartementet - Totalförsvarsanalys – en oberoende myndighet för uppföljning och utvärdering

Förslag till beslut

I Kommunstyrelsen:

- 1) Bilaga 1 ersätter tjänsteutlåtandet och skickas in som stadens svar: ”Yttrande till försvarsdepartementet, Fö2022/00025”
- 2) Berörda nämnder och bolag gör en inventering av befintliga skyddsrum i stadens fastigheter samt upprättar en plan för att återställa dessa i operativt skick. Vid behov ska nya skyddsrum byggas omgående.

Yrkandet

Krig vinnas inte av myndigheter, byråkrater och utredningar. Krig vinnas av soldater, arméer och vapen. Vi har ett omedelbart hot om invasion och vi måste köpa vapen för att försvara Sverige. MUST¹ ska informera om de vapen som fienden förfogar över och vi måste investera i vapen för att möta detta hot. Kriget i Ukraina och Syrien analyseras av Institute for the study of war (ISW)². MUST och ISW har kunskap om fiendens taktik från dessa krig. Vi måste lära av dessa två krig. Vi har en extrem situation och vi måste handla snabbt och investera i de rätta vapensystemen för att förhindra en invasion av Sverige.

Det är extremt allvarligt att hotbilden mot Sverige har ökat den sista tiden. Förvaret måste förstärkas. Vi måste bygga upp ett invasionsförsvar igen. Detta kräver att alla de förband som lagts ner efter kalla kriget måste återskapas.

Fienden kommer över havet. Dom kommer med landstigningsfartyg. För att möta detta hot måste vi ha ett kustartilleri. Både fast och rörligt. Vi måste ha pansarförband för att möta fienden på marken. Vi måste ha ett riktigt flygvapen för att slå ut så många landstigningsfartyg som möjlig innan dom lämnat hamnarna. Vi måste ha ett luftvärn värt namnet. Vi måste ha missiler för att kunna slå mot mål på andra sidan östersjön.

Bilagor

1. Göteborgs yttrande till Försvarsdepartementet, Fö2022/00025

¹ [Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten - Försvarsmakten \(forsvarsmakten.se\)](https://forsvarsmakten.se)

² [Institute for the Study of War \(understandingwar.org\)](https://understandingwar.org)

Skyddsrum

Om en fientligt sinnad nation vill angripa Sverige, så är det första målet att slå ut infrastruktur och industri. Eftersom Göteborg är Sveriges näst största stad med Nordens största hamn så är Göteborg ett primärt mål.

Hamnen, broar, raffinaderier, elförsörjning, vattenrening, vattenverk, IT-infrastruktur, vägar, järnvägar och stadens fordonsfabriker riskerar att slås ut i ett angrepp, och då kommer civila att drabbas. Tusentals med civila riskerar att bli offer på grund av att vi inte prioriterat vikten av att skydda civilbefolkningen. Göteborgs stad måste därför omgående inventera stadens skyddsrum och återställa dessa i operativt skick. Vid behov ska nya skyddsrum byggas.

Bilaga 2

Yrkande
2021-06-11

Ärende 2.1.6

Yrkande – Redovisning av projektet civilt försvar

Förslag till beslut

I Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsens uppdrag 2018-08-22 § 668 till stadsledningskontoret att genomföra projektet civilt försvar förklaras fullgjort.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att fortsätta utredningen kring stadens krigsorganisation med inriktning: Anpassad krigsorganisation med sammanslagning av nämnder (krigsnämnder)
- 3) Berörda nämnder och bolag gör en inventering av befintliga skyddsrum i stadens fastigheter samt upprättar en plan för att återställa dessa i operativt skick.

Yrkandet

Det är bekymmersamt att hotbilden mot Sverige har ökat den sista tiden. Förvaret kommer att förstärkas och medel är avsatta till detta.

Var som är anmärkningsvärt är att man nu avvaktar en nationell utredning om skyddsrum istället för att ta problemet på allvar och återställa våra skyddsrum för att skydda våra medborgare. Det måste vara prioriterat att värna om liv framför organisationsutveckling.

Om en fientligt sinnad nation vill angripa Sverige, så är det första målet att slå ut infrastruktur och industri. Eftersom Göteborg är Sveriges näst största stad med Nordens största hamn så är Göteborg ett primärt mål.

Hamnen, broar, raffinaderier, elförsörjning, vattenrening, vattenverk, IT-infrastruktur, vägar, järnvägar och stadens fordonsfabriker riskerar att slås ut i ett angrepp, och då kommer civila att drabbas. Vad händer om larmet går, men det finns inga skyddsrum att gå till? Tusentals civila riskerar att bli offer på grund av att vi inte prioriterat vikten av att skydda civilbefolkningen.

En fientlig nation kommer inte att ”avvakta en nationell utredning”. SD anser att staden omgående ska inventera stadens skyddsrum och återställa dessa i operativt skick.

Yrkande angående – Göteborgs krisberedskap i ett nytt säkerhetspolitiskt läge

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Byggnadsnämnden ges i uppdrag att, i nära samverkan med fastighetsnämnden och Försvarsmakten, utreda långsiktigt möjliga placeringar för fler skjutbanor och skytteanläggningar utöver redan planerade sådana. Föreslagna placeringar bör ha lämpliga avstånd till bostadsbebyggelse, ligga i redan bullerutsatta miljöer, med rimliga markpriser, och – där så är möjligt - tillgängliggöras för både civilt sportskytte och Försvarsmakten.
2. Fastighetsnämnden ges i uppdrag att, i samverkan med byggnadsnämnden, säkerställa Göteborgs behov av lokal jordbruksmark för att öka självförsörjningsgraden avseende livsmedel och spannmål. Befintlig jordbruksmark och mark som anses särskilt lämplig för jordbruk får ej markanvisas till annat ändamål utan att kommunfullmäktige fattar sådant beslut. Pågående stadsutveckling på dylik mark pausas under utredning.
3. AB Framtiden och dotterbolag ges i uppdrag att ej permanent konvertera befintliga skyddsrum till andra ändamål och, där så är möjligt, återskapa skyddsrum som konverterats till annan funktion.
4. Fastighetsnämnden får i uppdrag att inventera de före detta skyddsrum som fastighetsnämnden förfogar över och återkomma med en redovisning i vilken utsträckning de kan användas och vilka investeringar som behövs för att de ska kunna användas.
5. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med berörda statliga myndigheter, säkerställa att befintliga skyddsrum är tillgänglighetsanpassade för funktionsnedsatta invånare.
6. Byggnadsnämnden ges i uppdrag att säkerställa behovet av skyddsrum och lokaler som ska fylla funktionen som skyddsrum i framtida planering och årligen, inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess, rapportera det uppskattade behovet av skyddsrum till kommunstyrelsen.
7. Socialnämnden nordost ges i uppdrag att utreda hur staden kan stötta personer som uppbär försörjningsstöd eller har mycket låga inkomster vid införskaffande av krislåda till hemmet i enlighet med rekommendationer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Yrkandet

Sveriges säkerhetspolitiska läge har förvärrats. Efter den folkrättsvidriga invasionen av Ukraina har de svenska riksdagspartierna – i bred enighet – kommit överens om att rusta upp det svenska försvaret, och därmed såväl fortsätta som utöka den process som inleddes när den socialdemokratiska regeringen påbörjade upprustningen efter maktskiftet år 2014. Det är mycket positivt, men ställer också höga krav på Göteborg som kommun. En upprustad militär och en stark försvarsförmåga handlar inte bara om

militärteknologi och central resursallokering, utan om att återupprätta ett folkligt förankrat totalförsvaret med förmåga att – snabbt och starkt – kunna agera i varje del av landet och en stabil krisberedskap på lokal nivå.

En stark beredskap kräver kontinuerligt vapenövning, där såväl aktiva delar av Försvarsmakten som andra medborgare kan öva skytteteknik och -säkerhet. God tillgång till skjutbanor är därmed ett allmännyttigt samhällsintresse. Det civila sportskyttet är dessutom en del av Sveriges totalförsvaret. Svenska Pistolskytteförbundet samlar landets föreningar som driver verksamhet med pistolskytte för att främja och utveckla skyttet med pistol och revolver och därmed verka för ökad skjutskicklighet och en ansvarsfull och säker vapenhantering. Förbundet utbildar pistolskytteinstruktörer och ammunitionsmän för framför allt Hemvärnet. Utan Kvibergs skjutbanor, och med Högsbos skjutbanor förvandlade till levande stad, krävs nya platser för både civilt sportskytte och totalförsvarets förmåga. Socialdemokraterna föreslår därför att byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ges i uppdrag att utreda placeringar för fler skjutbanor och skytteanläggningar, utöver de som redan är planerade och med samma rimliga säkerhetskrav och bullerkrav som tidigare.

I händelse av konflikt eller krig måste Göteborg och Göteborgs kommuninvånare stå redo inför svåra prövningar. De stora påfrestningar som livsmedelsförsörjningen drabbats av efter det ryska invasionskriget kräver att kommunen gör ett omtag i sin syn på den bördiga jordbruksmark som finns inom kommunens gränser. Sedan tidigare finns ett antal föreningar, företag och privatpersoner i – bland andra – Bergum och Gunnilse som har drivit på för ökade möjligheter till att bruka jorden och på sådant sätt uppnå en högre självförsörjningsgrad. Dessa initiativ är viktiga att bejaka som en del i det allmänna civilförsvaret. Göteborg har stora, hårdgjorda ytor som går att bebygga, såväl nära älvstränderna som på andra platser. Det finns därmed ingen anledning att, ur bostadsförsörjningsmässig synpunkt, under överskådlig tid exploatera jordbruksmark som – i ett kris- eller krigsläge - kan bli viktig för att säkerställa tillgången till mat. Om detta ändå bedöms behöva göras ska beslut alltid fattas av kommunfullmäktige.

Sverige hade, för många årtionden sedan, en välutbyggd skyddsrumsinfrastruktur. Denna har, i takt med allmän nedrustning, minskat. För att förbereda staden inför de värsta av situationer bedömer vi det som viktigt att skyddsrum finns med som en del i byggnadsnämndens löpande planering av nyproducerade fastigheter samt att AB Framtiden som koncern agerar för att skydda befintliga skyddsrum och, där så är möjligt, ha beredskap för att skyddsrum som konverterats till annan funktion. lokaler, såsom gamla skyddsrum med nya funktioner, med mycket kort omställningstid ska kunna användas som skyddsrum. Kommunstyrelsen ska också säkerställa, i samverkan med berörda statliga myndigheter, att skyddsrum är tillgängliga för funktionsnedsatta göteborgare.

Fastighetsnämnden förfogar över allmänna skyddsrum i den mark och i de byggnader som nämnden ansvarar för. Bland annat har ansvaret för ett stort antal skyddsrum har övertagits på 1990-talet från en tidigare nämnd med ansvar för det kommunala civilförsvaret. Då skyddsrum inte varit en uttryckt del av totalförsvaret har de inte varit föremål för underhåll. Fastighetsnämnden bör inventera status på dessa skyddsrum och återkomma med en redovisning om i vilken utsträckning de kan användas och vilka investeringar som behövs för att de ska kunna användas i det fall de åter anses kunna vara en del av totalförsvaret.

Förmågan att skydda sig själv, sin familj och ta sitt medborgerliga ansvar för krisberedskapen får aldrig vara avhängig människors inkomst. I ett krisläge är det viktigt att såväl mer bemedlade som mindre bemedlade göteborgare har likvärdiga chanser till skydd och essentiell försörjning. Vi vill

därför att socialnämnden nordost ges i uppdrag att förutsättningslöst och långsiktigt utreda hur kommunen, på olika sätt, kan stötta personer som uppbär försörjningsstöd och göteborgare med mycket låga inkomster vid införskaffande av krislåda till hemmet i enlighet med de rekommendationer som tagits fram av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.